

Ohjelmakauden 2021-2027 tilannekatsaus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Johdanto

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

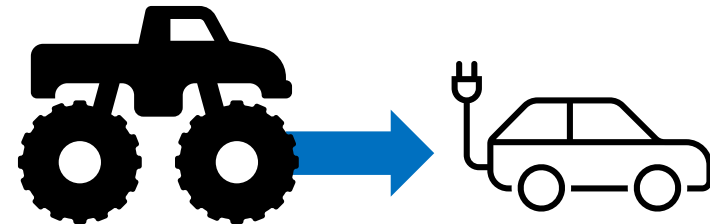
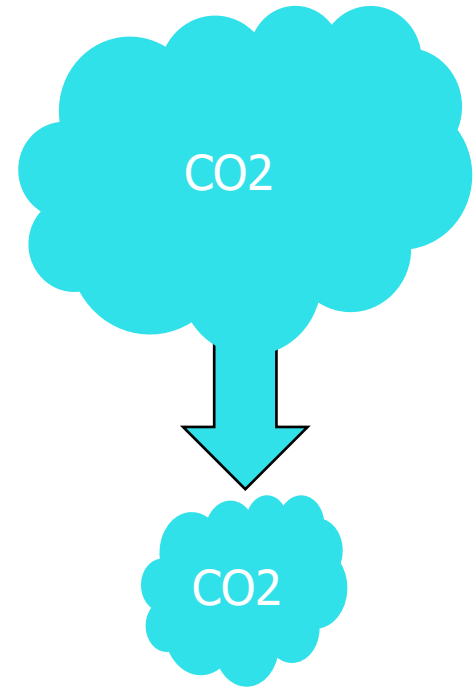
Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 – 2027

EAKR			ESR		JTF	
INNOVATIIVINEN SUOMI (508,6 M€)	HIILINEUTRAALI SUOMI (246,1 M€)	SAAVUTETTAVAMPI SUOMI (65,6 M€)	TYÖLLISTÄVÄ, OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI (521,2 M€)	SOSIAALISTEN INNOVAATIOIDEN SUOMI (29,0 M€)	AINEELLISTA PUUTETTA TORJUVA SUOMI (28,8 M€)	OIKEUDENMUKAISEN SIIRTYMÄN SUOMI (451,0 M€)
T&K&I	Energiatehokkuus ja päästövähennykset	Liikenne	Työllisyys	Lastensuojelunuoret	Ruoka-apu	Ohjelmaa Valmistellaan
Digitalisaatio	Ilmastonmuutos		Osaaminen			
PK-yritykset	Kiertotalous		Yhdenvertaisuus ja osallisuus			

Ilmastotoimenpiteet

- **Suomen kansallinen tavoite:** 35% EAKR-rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin
- Pääosin toimintalinjalta 2, mutta ilmastotoimenpiteitä rahoitetaan myös toimintalinjalta 1
- Laskenta ja seuranta tukitoimiluokkien avulla → rahoittaja valitsee hankkeelle tukitoimiluokan (yksi per hanke)
- Suomen ohjelmaesityksessä on yhteensä 46 eri tukitoimiluokkaa, joista 11 on 100 %:n ilmastokerroin ja 14:llä 40 %:n ilmastokerroin → 21 tukitoimiluokkaa ei vaikuta ilmastoseurantaan

Rahoitettavilla hankkeilla tuetaan Etelä-Savon maakuntaohjelman 2022-2025 ja älykkään erikoistumisen strategian 2022-2027 toteuttamista

Maakuntaliitto rahoittaa EAKR-ohjelman mukaisia hankkeita, jotka

- ovat **Maakuntaohjelman** ja/tai **Älykkään erikoistumisen strategian** mukaisia
- ovat **Rahoituslain** (757/2021) ja **Rahoitusasetuksen** (867/2021) mukaan rahoituskelpoisia
- täyttävät **yleiset valintaperusteet** (hankkeen on täytettävä kaikki yleiset valintaperusteet)
- ovat **hakuilmoituksen** mukaisia
- Lisäksi rahoitettavien hankkeiden valintaan vaikuttavat **Erityiset valintaperusteet**

Rahoitettavilta hankkeilta edellytämme hankehakemuksessa perusteltua aluekehitysvaikuttavuutta, joka vahvistaa maakunnan elinvoimaa.

Konkreettinen hankesuunnitelma, joka pohjautuu tunnistettuun tarpeeseen ja joka edistää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitteen tavoitteiden tuloksellista toteutumista. Hankkeen eteneminen on seurattavissa ja todennettavissa hankesuunnitelman perusteella.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

JTF

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF

Tausta:

Toteuttaa EU:n vihreää siirtymää Green Dealia (Eurooppa hiilineutraali v. 2050 mennessä). Uusi EU-rahasto, joka liittyy energiakäytön muutokseen - Suomessa sidottu turpeen käytöstä luopumisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseen.

Valmistelu:

Suomessa valmistellaan 14 alueellista suunnitelmaa, TEM ohjaa JTF tulee osaksi "Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027" –alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa.

Aikataulu:

- Alueelliset suunnitelmat on lähetetty TEM:lle, TEM toimittaa ne komissiolle.
- EU komissio antaa palautetta suunnitelmista kesäkuussa.
- Suunnitelmien korjaaminen komission palautteen perusteella.
- Komission hyväksyy kaikki 14 suunnitelmaa.
- Ohjelman käynnistys syksy 2022?

Alueellisen JTF suunnitelman sisältö

Suunnitelmat tehdään valmiille komission pohjalle ja teksteillä on merkkirajoitus:

- Kaikille yhteiset osiot – TEM kirjoittaa (luku 1. vastaaminen EU:n energiatavoitteisiin)
- Alueelliset osiot:
 1. Nykytila
 2. Haasteet ja tavoitteet
 3. Liittyminen alueellisiin suunnitelmiin
 4. Niistä johdetut toimenpiteet
 5. Suunnitellut investoinnit eli kytkennät EU:n lainavälineisiin
 6. Interventiologiikka ja indikaattorit eli suunniteltujen toimenpiteiden pitää vastata tavoitteisiin ja niiden toteutumista pitää pystyä seuraamaan valituilla indikaattoreilla eli ohjelmalla tavoiteltavat tulokset on oltava tiedossa.

Suunnitellut toimintatyypit

YRITYSTOIMINTA JA OSAAMINEN

1. Pk-yritysten kasvu, kansainvälistyminen ja innovointivalmiudet (ml. liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen), toimintaa uudistavat ja tuottavuutta lisäävät investoinnit sekä tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen
2. Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta ja tki-yhteistyö; yritysten ja tutkimuksen yhteishankkeet
3. Uudelleenkoulutus ja uusien taitojen hankkiminen, ensisijainen kohderyhmä turvesektorilta työttömiksi jääneet tai työttömyysuhanalaiset, erityiskohteena nuoret

Suunnitellut toimintatyypit/2

TKI JA VIHREÄ SIIRTYMÄ

4. Uudet innovaatiot turpeen korvaamiseksi ja turpeen uudet innovatiiviset käyttömuodot
5. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden uudet ratkaisut ja tki
6. Turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen sekä selvitykset ja pilotoinnit niiden ennallistamisen ja jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista
7. Tekninen tuki

JTF rahalla halutaan edistää

Maaseudun/maakunnan elinkeinojen monipuolistamista etenkin matkailussa, hyvinvointipalveluissa, kiertotaloudessa ja metsäenergian tuotannossa

Turvetuotantoon liittyvien yritysten ja työntekijöiden kouluttautumista ja alan vaihtoa, etenkin nuorten työllistämistä

Uusiutuvan energian tuotantoa, tutkimusta ja pilotteja, bioenergian korjuun ja varastoinnin kehittämistä

Kasvu- ja kuiviketurpeen vaihtoehtojen tutkimusta

Vanhojen turvetuotantoalueiden kunnostamista, turvetuotannon kuormittamien vesien kunnostamista

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Etelä-Savon alueellisen JTF -suunnitelman tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024) 23 %	Tavoite (2029)
RCO01	Tuetut yritykset	kpl	60	160
RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	23	100
RCO04	De minimis tukea saaneet yritykset	kpl	12	50
RCO05	Uudet tuella aikaansaadut yritykset	kpl	9	40
RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	kpl	7	12
RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	kpl	46	200
RCO38	Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun maaperän pinta-ala	ha	95	400
EECO 07	18-29 -vuotiaiden nuorten lukumäärä	kpl	12	50

Etelä-Savon alueellisen JTF -suunnitelman tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Tavoite (2029)
RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	kpl	255
RCR03	Tuote-tai prosessi-innovaatioita toteuttavat pk-yritykset	kpl	60
RCR19	Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	kpl	150
EECR 03	Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden jättäessään toimen	kpl	10
NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	kpl	140
NR03	pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	Kpl	60
NR09	pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	kpl	25

EAKR

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Maakuntaliitolta rahoitusta voivat hakea

- Julkisoikeudelliset yhteisöt ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt
- Edellä mainittua ovat mm. tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, elinkeinojen kehittämisorganisaatiot, julkisomisteiset teknologia- ja osaamiskeskukset, kunnat ja muut julkisyhteisöt sekä yhdistykset.
- Maakuntaliitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen
- Maakuntaliiton rahoituksella tuetaan hankkeita, joilla on yhtä yritystä laajemmat vaikutukset alueen kehittymiseen. Tällaisessa laajemmassa tukea voi kuitenkin kohdentua yksittäiselle yritykselle ja yritykset voivat olla hyödynsaajia. (de minimis –tuki)

Maakuntaliiton alustava rahoituskehys

MAAKUNTALIITON RAHOITUS 2021-2027		VALTUUDET miljoonaa euroa						
	Rahoitusosuus	2021-2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
TL 1 Innovatiivinen Suomi yhteensä	62,0 %	4,057	3,61	3,61	3,61	3,61	3,61	22,09
ET 1.1 TKI -hankkeet	42,5 %	2,48	1,53	1,53	1,53	1,53	1,53	10,14
ET 1.2 Digitalisaatio	15,0 %	1,577	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	4,28
ET 1.3 Pk-yritysten kehittäminen	42,5 %	0,00	1,53	1,53	1,53	1,53	1,53	7,66
TL 2 Hiilineutraali Suomi yhteensä	30,0 %	2,46	1,74	1,74	1,74	1,74	1,74	11,18
ET 2.1 Energiatoteutuksen edistäminen	42,5 %	1,24	0,74	0,74	0,74	0,74	0,74	4,94
ET 2.4 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	15,0 %	0,00	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	1,31
ET 2.6 Kiertotalous	42,5 %	1,24	0,74	0,74	0,74	0,74	0,74	4,94
TL 3 Saavutettavampi Suomi	8,0 %	0,99	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	3,32
ET 3.1 Alueellinen ja paikallinen saavutettavuus	8,0 %	0,99	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	3,32

Hankkeiden valintaan vaikuttavia tekijöitä

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Yleiset valintaperusteet

- Yleiset valintaperusteet ovat EU- ja kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia vaatimuksia, joista rahoittavan viranomaisen tulee riittävästi varmistua ennen hankkeen hyväksymismenettelyä.
- Mikäli jokin yleinen valintaperuste ei täyty, hanke ei voi saada rahoitusta.

Erityiset valintaperusteet

hakemusvaiheessa hakijan esitettävä miten hanke vastaa erityisiin valintaperusteisiin

- Valintaperusteet eivät suoraan vaikuta hankkeen rahoituskelpoisuuteen, mutta rahoittaja pisteyttää hankkeet niiden perusteella ja asettaa hankkeet pisteiden mukaisesti etusijajärjestykseen
- Valintaperusteiksi on nostettu ohjelman erityistä lisäarvoa tuottavia painopisteitä tai painotuksia.
- Jokaiselle erityistavoitteella omat erityiset valintaperusteet ja ne voivat vaihdella hakukierroksittain
- Lisäksi jokaisen erityistavoitteen erityisiin valintaperusteisiin sisältyy neljä horisontaalista valintaperustetta ja enintään kolme tarkentavaa valintaperustetta
- Haussa käytettävät valintaperusteet ilmoitetaan hakuilmoituksessa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Indikaattorit

hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankkeen seurantatiedoista

Tuotosindikaattorit

Kuvaavat hankkeen määriä eli toiminnan volyyymiä

Tulosindikaattoreita

Kuvaavat hankkeen välittömiä aikaansaannoksia

Molemmat indikaattorit seurannan kannalta merkityksellisiä

Rahoitettavien hankkeiden tulee pääsääntöisesti toimillaan edistää tulos- ja tuotosindikaattoreiden kertymistä.

Etelä-Savon avainindikaattorit (EAKR-hankkeet)	Tavoite-taso 2021-2029 (kpl)
Tuotosindikaattorit	
Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa (muut kuin yrityksen kehittämisavustukset)	800
Tulosindikaattorit	
Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	600
Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	100
Yritykset, joissa on suurempi liikevaihto (yrityksen kehittämisavustukset)	80
Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut	200

Lisäksi lukuisia muita indikaattoreita, jotka esitetty ohjelma-asiakirjassa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Etelä-Savon
maakuntaliitto

ET 1.1 Erityiset valintaperusteet 1. hakukierroksella

Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet (skaala 0-5)

- Hanke vahvistaa osaamista, ennakointi- tai innovointitoimintaa tai uusien teknologioiden kehittämistä
- Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista tai uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä
- Hanke tukee kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä
- Hanke edistää oppi- ja tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän välistä yhteistyötä
- Hanke tukee älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden välisiä ja/tai kansainvälisiä kumppanuuksia

**100 %
ÄES**

HANKEHAKEMUKSESTA ON KÄYTÄVÄ SELVÄSTI ILMI MITEN HANKE VASTAA VALINTAPERUSTEISIIN

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Etelä-Savon
maakuntaliitto

ET 1.2 Erityiset valintaperusteet 1. hakukierroksella

Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet (skaala 0-5)

- Hanke edistää digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa
- Hanke tukee uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa julkisella ja/tai yksityisellä sektorilla
- Hanke edistää digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista tai hyödyntämistä
- Hanke edistää jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa
- Hanke tukee älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota
- Hanke tukee digitaalisten innovaatiokeskusten käynnistämistä ja/tai kehittämistä
- Hanke tukee yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun tai teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa

HANKEHAKEMUKSESTA ON KÄYTÄVÄ SELVÄSTI ILMI MITEN HANKE VASTAA VALINTAPERUSTEISIIN

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

ET 2.1 Erityiset valintaperusteet 1. hakukierroksella

Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet (skaala 0-5)

- Hanke tukee hiilineutraalien ratkaisujen tai toimintamallien kehittämistä
- Hanke edistää energiatehokkuutta koskevaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä
- Hanke edistää uusiutuviin energialähteisiin tai energiatuotannon monipuolistamiseen liittyvää ja energiatehokkuutta lisäävää tutkimus- ja kehitystyötä
- Hanke edistää hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä
- Hanke edistää elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä tai julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön tai energiatehokkuuden parantamiseksi
- Hanke kehittää työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta

ET 2.3 Erityiset valintaperusteet 1. hakukierroksella

Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet (skaala 0-5)

- Hanke tukee kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin tai hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa
- Hanke tukee kiertotalouden tiekarttojen valmistelua
- Hankkeessa kehitetään älykästä materiaalien hallintaa ja hillitään jätteen syntyä
- Hanke edistää hiilensidontaan ja/tai hiilinieluihin liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä
- Hanke edistää digitaalisia ratkaisuja kiertotalouteen siirtymisessä
- Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
- Hankkeessa kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

Lisätietoja ja linkkejä

www.rakennerahastot.fi

[Uudistuva ja osaava Suomi ohjelma-asiakirja](#) (Valtioneuvoston hyväksymä versio)

[Lait ja asetukset](#)

[Hakuajat](#)

[Hankkeiden viestintä](#)

<https://www.esavo.fi/rakennerahastot>

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Etelä-Savon
maakuntaliitto